

वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभा

मिति २०७५ आषाढ १० देखि १५ गते सम्म

मिति २०७५ साल आषाढ १४ गतेको सभाको निर्णय

निर्णय न १:

मिति २०७५ आषाढ १० गतेको बैठकमा यस नगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाका तर्फबाट उपप्रमुख श्री मोहन माया भण्डारी(ढकाल) ज्यु ले पेश गर्नुभएको वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको आ.व.२०७५।०७६ को निम्न नीति,योजना,बजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गर्ने ।

आगामी आ.व.२०७५।०७६ का लागि निम्नानुसार बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

आय तर्फ

आन्तरिक आय

७,४०,६०,०००।००

बाह्य श्रोत

८६,३४,२३,०००।००

वित्तिय समानिकरण अनुदान

२४,५१,१७,०००।००

संघिय सरकारको राजश्व बांडफांड मार्फत प्राप्त

१५,०३,१८,०००।००

सशर्त अनुदान

३१,२५,७०,०००।००

प्रदेशको राजश्व बांडफांड

१८,५१,०००।००

प्रदेश सरकार अनुदान

७७,३९,०००।००

विशेष अनुदान (सा.सु. सशर्त अनुदान समेत)

१४,४०,११,०००।००

अन्य अनुदान

१८,१७,०००।००

कूल जम्मा

९३,७४,८३,०००।००

(त्रियानब्बे करोड चौरहत्तर लाख त्रियासी हजार मात्र ।)

व्यय तर्फ

चालु खर्च

६२,२२,३९,०००।००

विषयगत शाखा तर्फ :

३१,२५,७०,००० ।००

नगर कार्यपालिका कार्यालय अन्तरगत :

१६,५६,५८,०००।००

सामाजिक सुक्षा खर्च:

१४,४०,११,०००।००

पूजीगत खर्च

३४,००,४४,०००।००

कूल जम्मा व्यय

९६,२२,८३,०००।००

(छयानब्बे करोड बाईस लाख त्रियासी हजार मात्र ।)

मुख्य नगरस्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरु:

क्र.सं.	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	रु हजारमा	अक्षरमा
१	वडा सीलीड (वडा स्तरिय योजना)	२०८०००	२० करोड ८० लाख
२	नगर महत्वको योजना मुख्य वजार पुर्वाधार विकास र म्याचीड फण्ड सहीत	३००००	३ करोड
३	महिला स्वरोजगार कार्यक्रम	१००००	१ करोड
४	विभिन्न नगर स्तरीय गुरुयोजना निर्माण तथा अध्यन अनुसन्धान	६०००	६० लाख
५	नगर महत्वको योजना घन्टाघर क्षेत्र अगाडीको खुला मैदानमा पार्क, शहिद पार्क र वुलवुले पार्क निर्माण तथा सहकार्य	१००००	१ करोड
६	ल्याडफिल्ड साइड	५०००	५० लाख
७	विपद व्यवस्थापन	४०००	४० लाख
८	सवारी साधन खरीद	३०००	३० लाख
९	शिक्षा प्रर्वद्धन कार्यक्रम सका प्रोत्साहन समेत	५०००	५० लाख
१०	नगर कृषि प्रर्वद्धन प्रधानमन्त्रि आ का समेत	७५००	७५ लाख
११	नगर स्वास्थ्य प्रर्वद्धन स्वयसेविका समेत	३०००	३० लाख
१२	पशु सेवा प्रर्वद्धन	३०००	३० लाख
१३	सामाजिक परीचालक परीचालन कार्यक्रम	४०००	४० लाख
१४	सामाजिक विकास कार्यक्रम सहकार्य	१२४४	१२ लाख ४४ हजार
१५	हरीयाली प्रर्वद्धन र काँक्रेबिहार चिडियाखाना पार्क विकास सहकार्य	२०००	२० लाख
१६	नगर सरसफाइ प्रर्वद्धन तथा सहकार्य	१०००	१० लाख
१७	शहरी सौन्दर्य कार्यक्रम पार्क, फुटपाथ, छाडा पशु, ट्राफीक व्यवस्थापन	१५००	१५ लाख

१८	कलासंस्कृती प्रर्वद्धन कार्यक्रम	१०००	१० लाख
१९	कार्यालय तथा नगर क्षेत्रभित्र सि सि क्यामरा जडान तथा सहकार्य	१५००	१५ लाख
२०	शुशासन प्रर्वद्धन	१०००	१० लाख
२१	दिवस पर्व उत्सव समारोह आकस्मीक कार्यक्रम	५००	५ लाख
२२	ल्याडफिल्ड साइड प्रभावित क्षेत्रवासी योजना	१०००	१० लाख
२३	संचार क्षेत्र विकास कार्यक्रम	१०००	१० लाख
२४	खेलकुद प्रर्वद्धन कार्यक्रम	१५००	१५ लाख
२५	सहकारी प्रर्वद्धन	१०००	१० लाख
२६	विधुत पोल तथा पाइपलाइन संरक्षण र व्यवस्थापन	२०००	२० लाख
२७	दाह संस्कार स्थल निर्माण तथा व्यवस्थापन सहकार्य	५००	५ लाख
२८	विविध अत्यावश्यकिय योजना	१४८००	१ करोड ४८ लाख
२९	खानेपानी संरचना निर्माण वकउता भुक्तानी समेत	४०००	४० लाख
३०	ऋण सावा फिर्ता	६०००	६० लाख
	कुल	३४००४४	३४ करोड ४४ हजार

नगरसभाबाट पारित नीतिहरु:

क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरु:

आर्थिक नीति २०७५/०७६

१. आगामी आ.व.०७५।०७६ का लागि स्वीकृत अधिकांश कर दस्तुरलाई निरन्तरता दिदै करदाता र करको दायरा विस्तारको नीति लिईनेछ ।
२. वडा समितिले रसिद काटी असुल गरेको आन्तरिक आय सिफारिश प्रमाणित शुल्क (एकिकृत सम्पत्तीकर र वहाल कर बाहेक) को ७५ प्रतिशत सम्बन्धित वडा समितिको निर्णय बमोजिमको क्षेत्रमा खर्च गर्ने ।
३. नगरका प्रत्येक वडाको संभावना विश्लेषण गरि वडागत आर्थिक विकासका पकेट एरिया तोकि सोको पूर्वाधार विकास गर्दै जाने ।
४. वीरेन्द्रनगर भित्र सार्वजनिक नीजि साभेदारी अवधारणामा संचालन हुन सक्ने परियोजनाहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै कम्तीमा एउटा परियोजनाको निर्माणको प्रक्रिया सुरु गरिनेछ ।
५. कृषि, पशुपालन, जडीबुटि र स्थानिय कच्चा पदार्थ संग सम्बन्धित उद्यमलाई आर्थिक विकासको मूल आधार मान्दै यस्ता प्रकारका उद्यम गरी १५ जना भन्दा बढीलाई रोजगार दिने फर्महरुलाई उद्यम प्रवर्द्धन अनुदान नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
६. नेपालको संविधान अर्न्तगत स्थानिय तहको अधिकार सूचि भित्र पर्ने सम्पत्तीकर, भूमिकर, घरजग्गा वहालकर, व्यापार व्यवसाय कर, जडिबुटि, कवाडी तथा जीवजन्तु कर, सवारी साधन कर, विज्ञापन कर, मनोरंजन शुल्क,वहाल विटौरी शुल्क, पार्किङ. शुल्क, विभिन्न सेवा शुल्क दस्तुर क्षेत्रलाई फराकिलो पाउँ कर एवं शुल्क तिरेको अनुभूति हुने गरि असूली गरिने ।
७. वीरेन्द्रनगरको आर्थिक विकासको मुल आधारको रुपमा रहने वैकल्पिक विमानस्थल र औद्योगिक क्षेत्रको निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
८. नगरपालीका क्षेत्र भित्रका विभिन्न क्षेत्रका घरको न्युनतम कोठाभाडा दर तोकी घर वहाल करलाई स्व : घोषणाको माध्यमबाट असुल गरिनेछ ।
९. आ.व.०६६।६७ देखि साविककै दरमा लिइदै आएको एकिकृत सम्पत्ती करलाई जग्गाको सरकारी मूल्य (मालपोत दर) लाई आधार मानी जग्गाको मुल्यांकन गरी सम्पत्ती कर असुल गरिनेछ ।
१०. साना किसानहरु सम्म पुगी कृषि क्षेत्रमा लगानी प्रवाह गर्न बैकहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
११. महिला, दलित तथा अपांगद्वारा संचालित र स्थानिय कच्चा पदार्थमा आधारीत व्यापार एवं व्यवसाय र उद्यमको करमा २० प्रतिशत छुटको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१२. मदिरा एवं सुर्तिजन्य व्यवसायको अनुमति एवं स्थापनाका लागि गरिने सिफारिस शुल्कमा अन्य व्यवसायका तुलनामा शत प्रतिशत थप शुल्क लगाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. नगर भित्र संचालन हुने बस,अटोरेक्सा,पावर टेलरहरुको रुट तोकी सवारी यातायात विस्तार गरिनेछ ।
१४. महिलाका नाममा सम्पत्ती प्राप्त हुने गरि गरिने सिफारिस एवं प्रमाणीत शुल्क,दस्तुरमा ३५ प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
१५. अपांगमैत्री व्यक्तिगत भवन निर्माणको नक्शा पास दस्तुरमा २५ प्रतिशत छुट दिईनेछ ।
१६. सबैभन्दा धेरै तथा नियमित रुपमा समयमा कर तिर्ने प्रत्येक वडावाट एक एक जना करदाताहरुलाई नगरपालिकाले सम्मान गर्ने ।
१७. साविकको स्थानिय निकायले तोकेको कर वृष्ठाउन बांकी रहेका व्यवसायीहरुको वक्यौतालाई सेवा प्रवाहमा आवश्यक पर्ने सिफारिससंग आवद्ध गरी कडाईका साथ असुल गर्ने नीति लिईनेछ ।
१८. व्यवसायिक फर्महरुबाट लिइने व्यवसायकरको ५० प्रतिशत सम्मको रकम व्यवसायिक सूरक्षाका लागि जडान गरिएको सिसि क्यामराको विस्तार, मर्मत र संभार लगाएत नगर सूरक्षामा खर्च गरिने छ ।
१९. नगरपालिकालाई नियमानुसार तिर्नुपर्ने कर,दस्तुर तिरेका व्यवसायीहरुबाट मात्र वस्तु तथा सेवा खरिद गर्न नगरपालिका अर्न्तगतका कार्यालय लगाएत अन्य सार्वजनिक निकायलाई समेत अनिवार्य गरिनेछ ।
२०. वी.न.पा.२ को रानीघाटलाई धार्मिक पर्यटकिय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्न प्रदेश सरकार सँग समन्वय गर्दै नगर महत्वको क्रमागत योजनको रुपमा अधि बढाईनेछ ।

२१. यस न.पा.को स्वामित्वमा रहेको हटिया बजारको खाली जग्गामा आधुनिक सपिड. कम्पेक्स निर्माणको संभाव्यता अध्ययन गर्दै अन्य स्थानका सार्वजनिक जमिनहरुमा समेत सार्वजनिक नीजि साभेदारी अवधारणामा पसल, कवल, पार्क निर्माण गर्न नीजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
२२. नगर भित्रका सहकारीहरुको प्रोफाइल तयार भैसकेकाले सहकारीहरुको क्षमता एवं विशेषज्ञता हेरी विभिन्न वडा समितिको आर्थिक विकासका साभेदारका रुपमा जिम्मेवारी दिइनेछ ।
२३. नगरपालीकाले प्रत्येक वडा समितीको सिफारीसका आधारमा विभिन्न निकायसंग समन्वय गर्दै वडाको पहिचानको रुपमा एक वडा एक पहिचान मार्फत प्रत्येक वडामा एकवटा वडा गौरवको योजना संचालन गरिनेछ ।
२४. जलवायु तथा वातावरणमा प्रतिकुल पार्ने उद्योगहरुलाई निरुत्साहित गर्न नगरपालिकाले असुल गर्ने करमा वातावरणमैत्री उद्योगको तुलनामा दोब्बर कर असुल गर्ने नीति लिइनेछ ।
२५. नगरपालिका भित्रका खोलाहरुको प्राकृतिक श्रोत साधनहरु गिट्टी, बालुवाको टेण्डर प्रक्रियाबाट आम्दानीको श्रोत वृद्धि गरिनेछ ।
२६. यस नपाको प्रमुख आयआर्जनको सम्भावना रहेको कृषि, पशुपालन तथा फलफूलमा देखिएको परम्परा र निर्वाहमुखि प्रणालीमा परिवर्तन गरि आधुनिकीकरण, विविधिकरण, बजारीकरण र प्रांगारीकरणमा विशेष जोड दिइनेछ ।
२७. जलवायु अनुकूलनका प्रविधिबाट गरिने खेतीलाई जोड दिइने, खाधान्न, तरकारी र फलफूल उत्पादनका क्षेत्रहरुमा एकिकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन कार्यक्रमहरुका लागी कृषक पाठशाला संचालन गरि पर्यावरण संरक्षणमा अभिप्रेरित गरिनेछ ।
२८. नगरपालीकाको भौगोलीक क्षेत्रको आधारमा विभिन्न मौसमी, बेमौसमि तरकारी खेती, नगदेवाली र प्रतियोगिताको कार्यक्रम मार्फत उत्कृष्ट कृषकहरुलाई पुरस्कृत कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउने नीति लिइनेछ ।
२९. पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि वडा नं ९ मा चिडियाखाना निर्माण, वडा नं ४ मा शहिद पार्क निर्माण, वडा नं १२, १३ र १४ मा भ्यू टावर निर्माण गर्न प्रदेश सरकार संग समन्वय गर्दै नगर महत्वको क्रमागत योजनाको रुपमा अधि बढाईनेछ ।
३०. आफर,नयां गाउं,पातलगंगा,कुन्टीमा होम स्टे संचालन भैरहेकामा गढि लगायतका अन्य संभावित ठाउंहरुमा होमस्टेको स्थापना गर्नका लागी त्यस समुदायलाई अभि बढि उत्प्रेरित गर्दै सोका लागि सहकारी र गैससहरु लाई समेत परिचालन गरिनेछ ।
३१. वी.न.पा.का वडा नं. १०, १३, १४, १५, १६ लाई पशुपालन र कृषिको पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्दै वडा नं.९, १०, १२, १३ र १४ लाई पर्यटन क्षेत्रका रुपमा विकास गर्नुका साथै वडा नं.२ को रानीघाटलाई पर्यटन क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ । साथै व्यवसायिक च्याउ खेति गर्ने जुनसुकै वडाका किसानलाई प्रोत्साहनको नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
३२. महिला, दलित, आदिवासी जनजाती, फरक क्षमता भएका व्यक्ति तथा समुदायलाई सीपमुलक तालिम प्रदान गरि आयआर्जनका कार्यमा लगाउने नीति लिइनेछ ।
३३. वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा नगर पशु अस्पताल स्थापना तथा संचालन गर्न प्रदेश र केन्द्रीय सरकार सग सहकार्य गरिनेछ ।
३४. दुध तथा मासुमा आत्मनिर्भर गर्न भैसी, बाखा, कुखुरा पालन व्यवसायलाई व्यापक बनाउन प्रोत्साहन गरिनेछ साथै खोर गोठमा आधारित अनुदानको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
३५. स्वस्थ मासु प्रवर्द्धन गर्न मासु पसलको नियमन गर्ने र अनुदानमा आधारित कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३६. पशुपालनमा दानाको लागत घटाउन उन्नत घांस खेतीलाई व्यापक बनाईनेछ साथै घांसको अनुदानको व्यवस्था गरि निःशुल्क वितरणको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३७. पशुपंक्षि बजार, सूचना बजार तथा मासु हाट बजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्रविधी प्रसार, कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको संचालन अनुगमन र नियमन गर्ने नीति लिइनेछ ।
३८. उच्च मुल्ययुक्त पशुजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन विकास र बजारिकरण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३९. पशुपंक्षि विमा र कर्जा सहजिकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
४०. वीरेन्द्रनगरमा जडिबुटि प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्न प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।

४१. व्यवस्थित मासु उत्पादन, वितरण र प्रशोधन केन्द्र स्थापना गर्नका लागि प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।
४२. युवालाई लक्षित गरि गरिने स्व:रोजगार एवं आयआर्जन कार्यक्रम गर्न केन्द्र र प्रदेश सरकार र विभिन्न वित्तिय संस्थाहरूसंग सहकार्य गर्ने नीति लिईनेछ ।
४३. महिला स्व:रोजगार सिर्जना गर्नका लागि सहकारी, प्रदेश सरकार र सघिय सरकार संग सहकार्य गर्दै विभिन्न रोजगारमुलक कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
४४. व्यवसायिक रुपमा ५ भन्दा बढि माउ गाई, भैसी, बाखा, बगुर, सुगुर पालन गर्ने किसानलाई १ माउ खरिदको मूल्यमा ५० प्रतिशत सम्म अनुदान दिइने र कम्तीमा २०० वर्ग मिटर पोखरीमा माछा पालन र १० घर भन्दा बढी मौरी पालन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन नीति अवलम्बन गरिने ।
४५. गरिव एवं विपन्न नगरवासीकालागि वडाकार्यालयले छुट्टै रकम विनियोजन गरि नगरपालिकामा रहेको साभेदारी कोष वाट विना धितो न्यूनतम् दरमा कर्जा र ५० सम्म अनुदान लगानी गर्ने नीति अवम्बन गरिने छ ।
४६. परम्परागत पेशा व्यवसायलाई प्रवर्द्धनको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
४७. प्रत्येक वडाहरुमा हाट बजारको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

सामाजिक नीति

महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी

१. **समृद्ध वीरेन्द्रनगरको आधार, एक घर एक महिला स्वरोजगार** भन्ने नारा सहित महिला, एकल महिला, दलित महिला, जनजाती महिला, अति विपन्न र हिंसा पिडित महिलालाई वस्तुगत टेवा सहित सीप विकास तालिम दिई आय आर्जनमा संलग्न गराइनेछ ।
२. नेपाल सरकारले सञ्चालन गरेको महिला विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
३. महिलालाई पत्रकारिता सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
४. महिलालाई उद्धमी बनाउन योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५. हिंसा पिडित महिला , बालबालिका तथा किशोरिहरुको राहतको लागि अल्पकालिन सेवा केन्द्रमा सहकार्य , सुरक्षित आवशगृह निर्माण तथा उद्धार कोष स्थापना सहकार्य गरिनेछ ।
६. वीरेन्द्रनगर नगरपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलालाई सुत्केरी हुनको लागि नजिकको वर्थिंग सेन्टर वा क्षेत्रिय अस्पतालमा पुर्याउनका लागि एम्बुलेन्समा लाग्ने खर्च व्यवस्था गरिनेछ ।
७. जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण तथा जेष्ठ नागरिकहरुको सम्मानका लागि विभिन्न कार्यक्रम गरिनेछ । (दिवा सेवा केन्द्र स्थापना, वृद्धावस्था व्यवस्थापन तालिम)
८. बाल विवाह अन्त्यका लागि स्कूल स्तरिय अभियान सञ्चालन, जोखिममा रहेका बालबालिकाको उद्ध तथा पुनर्स्थापना गरी कोष स्थापना गरिनेछ ।
९. महिलाहरुलाई विभिन्न सिपविकास गर्दै आर्थिक र सामाजिक विकास गर्न विभिन्न उद्योगमा आवद्ध गर्ने नीति लिईनेछ ।
१०. गरिव, दलित, विपन्न परिवारको सिप विकास गर्दै क्षमताको आधारमा रोजगारीको व्यवस्था गर्ने नीति लिईनेछ ।
११. बाल सञ्जालको क्षमता विकास, नगर बाल भेला, बालगृहको अनुगमन कार्य गरिनेछ ।
१२. अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई परिचय पत्र वितरण आयआर्जन कार्यक्रम, स्याहार कर्तालाई स्याहार सिप कार्यक्रम गरिनेछ ।

१३. नगरपालीका भित्र बाल हेल्पलाईन संचालनका लागी प्रदेश सरकार लगायतका अन्य सरोकारवालाहरु संगको समन्वयमा अगाडी बढाईनेछ ।
१४. हिंसा प्रभावित महिलाका लागी सुरक्षित भवन निर्माणको कार्य प्रदेश सरकार लगायतका अन्य सरोकारवालाहरु संगको समन्वयमा अगाडी बढाईनेछ ।
१५. बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने वडालाई न्यूनतम अनुदानको थप ३ प्रतिशत थप अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१६. गत नगर सभाका छोरी जन्म बचत, सुरक्षित आमा कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गर्दै निरन्तरता दिईनेछ ।

शिक्षा तथा खेलकुद

१. बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन गर्न जोड दिइने ।
२. हरेक वडामा एक उच्च विद्यालय पर्ने गरि १६ वटा विद्यालयहरुमा वेभ साईट निर्माण गरी सूचनामैत्री बनाइने ।
३. वीपन्न बालबालिकाहरुलाई शैक्षिक सत्र भर टिकाइरहन शैक्षिक सामग्री वितरण गरिनेछ ।
४. प्र.अ. हरुलाई करार सम्झौता गरि कार्यसम्पादनका आधारमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।
५. शिक्षकको मागमा आधारित तालिम संचालन गरिनेछ ।
६. विद्यालयको EMIS Online सेवा मार्फत व्यवस्थित गराइनेछ ।
७. शिक्षक र कर्मचारीको कार्यसम्पादनको आधारमा प्रोत्साहन र दण्डको नीति अवलम्बन गरीनेछ
८. शिक्षक, कर्मचारीको अपुग दरबन्दी लाई व्यवस्थापन गर्न अनुदानको नीति लिईनेछ ।
९. बालबालिकाहरुको अन्तरनिहित प्रतिभा प्रस्फुटन गराउन नगर स्तरीय अतिरिक्त कृयाकलाप संचालन गरिनेछ ।
१०. शिक्षकहरुलाई कार्यमुलक अनुसन्धान गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
११. विद्यालय शिक्षाको विकासका लागि निजि तथा गैरसरकारी सँघ सँस्था सँग समन्वय र सहकार्य गर्दै अधि वढाइनेछ
१२. उत्कृष्ट शैक्षिक संस्थाहरुका अशल अभ्यासहरु छिमेकी विद्यालयमा लागु गर्दै लगिनेछ ।
१३. खेलकुद प्रवर्धनका लागि नगर स्तरीय खेलकुल प्रतियोगिता सञ्चालन गरिनेछ ।
१४. नगरपालिकालाई शैक्षिक सूचना मैत्री बनाउन पहल गरिनेछ ।
१५. शैक्षिक गुणस्तरका आधारमा प्र.अ. हरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप प्र.अ. भत्ता थप गरिनेछ ।
१६. पाठयोजनामा आधारित कक्षा शिक्षण गर्ने कार्यलाई अनिवार्य रुपमा लागु गरिनेछ ।
१७. नियमित १० भन्दा कम विद्यार्थी भएका बालविकास केन्द्रहरुलाई भौगोलिक आधारमा स्थानान्तरण गर्ने नीति लिईनेछ ।
१८. सामुदायिक सिकाई केन्द्र तथा गृहिणी विद्यालयहरुलाई व्यवस्थापन गर्दै कार्य प्रगतिको आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१९. अनौपचारिक तथा विशेष शिक्षा विस्तार कार्यक्रमको नीति लिईनेछ ।
२०. नगरभित्रको विशेष विद्यालय सिद्ध बाल बहिरा विद्यालयलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

स्वास्थ्य

१. कटकवा हेल्थ पोष्टलाई बाल बालिका र महिला विशेषज्ञ अस्पतालको रुपमा विकास गरिने छ ।
२. मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रिय अस्पतालमा वृद्ध मैत्री वार्ड निर्माणमा सहकार्य गर्दै अस्पतालको स्तर वृद्धि गर्न पहल गरिनेछ ।
३. नगर भित्रका अस्पताल (आयुर्वेद सहित), स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको भौतिक सुधार एवं सेवाको स्तर वृद्धिमा जोड दिइने छ ।
४. मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको सर्वसुलभ उपलब्धतालाई निरुत्साहित गर्दै नियन्त्रित विक्रि वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ र अनुगमन गरिने छ ।
५. नगरपालिकाका स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूको मनोबल वढाउन पोशाक भत्तामा वृद्धि गरिनेछ । साथै उनीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गराउन आवश्यक तालिमको व्यवस्थाका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ । स्वयंसेविकाहरूको आयआर्जन र स्वास्थ्य उपचारको कार्यमा टेवा पुर्‍याउन स्वयंसेविका कोषको स्थापना गरिनेछ साथै तालिम भत्तामा वृद्धि गरिने छ ।
६. निवृत्त महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको लागि विशेष सुविधा उपलब्ध गराई सम्मान गर्ने ।
७. सुरक्षित बर्थिङ सेन्टर र खोप केन्द्र निर्माण एवं व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
८. सम्पूर्ण नगरलाई नै स्वच्छ , स्वस्थ तथा समृद्ध बनाउनका लागि योग , प्राणयाम, आयुर्वेद, आहार व्यवहार लगायतमा विशेष जोड दिनका लागि कम्तीमा एक टोल एक सचेत व्यक्ति बनाउने अभियानलाई निरन्तरता दिन सहकार्य गरिनेछ ।
९. तोकिएका स्वास्थ्य संस्था एवं अस्पतालहरूबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निरन्तर प्रदान गरिनेछ जसका लागि आवश्यक पूर्वाधार, उपकरण र जनशक्तिको व्यावस्था गरिनेछ । नगर स्तरमा निशुल्क औषधी, निशुल्क स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा लागु गरिने छ । साथै आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बढाउन गाउँघर क्लिनिक , सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई, खोप केन्द्र तथा शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरूको आवश्यकता अनुसार बिस्तार, स्थानान्तरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१०. नगर भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्थामा गुणस्तरीय ल्याव सेवा विस्तार गरिनेछ । जसका लागि ल्याव सेवा नभएका संस्थामा आवश्यक पूर्वाधार र जनशक्ति उपलब्ध गराई कार्यक्रमको शुरुवात गरिनेछ ।
११. गर्भवती महिलालाई निशुल्क भिडीयो एक्सरे सेवा संचालनलाई निरन्तरता दिँदै प्रभावकारी बनाईनेछ ।
१२. नसर्ने रोग रोकथाम तथा उपचारलाई स्वास्थ्य चौकि तथा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र देखिनै व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१३. राष्ट्रिय लक्ष अनुसार हाल संचालित मातृ मृत्युदर, बाल मृत्युदर, घटाउनका लागि सुरक्षित मातृत्व, बाल स्वास्थ्य, पोषण, परिवार नियोजन , सरुवा रोग तथा सङ्क्रामक रोग (एचआईभि एड्स सहित) संग सम्बन्धीत बिभिन्न कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरुपले संचालन गर्ने ब्यबस्था मिलाइने छ । नगरका दुर्गम ठाउँका गर्भवतिहरूको लागि आकस्मिक उपचारको व्यवस्था गर्न एम्बुलेन्सको व्यवस्थापनमा सहकार्य गरिने छ ।
१४. वर्थिग सेन्टर सञ्चालन भएका स्वास्थ्य सस्थाहरूमा सेवाको आधारमा स्वास्थ्यकर्मिको व्यावस्थापन गरिनेछ । साथै स्वास्थ्यकर्मिको लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
१५. बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रमलाई बिस्तृत रुपमा संचालन गरिनेछ । साथै योग आयुर्वेद तथा जडीवुटी सम्बन्धि कक्षा संचालन गरिनेछ ।
१६. यस नगरमा सञ्चालित आयुर्वेदिक स्वास्थ्य उपचार सेवालाई व्यवस्थापन गरिनेछ तथा सेवा नपुगेका स्थानमा पहुचको व्यावस्था गर्न गाउँघर क्लिनिक तथा स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ । साथै आयुर्वेदिक औषधी पुर्ण रुपमा निशुल्क वितरण गरिनेछ ।
१७. लक्षित बर्ग जस्तै ज्येष्ठ नागरिक , भिन्न क्षमता भएकाहरूको , किशोर किशोरी , सिमान्तकृत, बिभेदमा परेका , घाईतेको स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गरिने छ ।

१८. स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य सेवा बालमैत्री , अपांगमैत्री, ज्येष्ठ नागरिकमैत्री , किशोरकिशोरी मैत्री हुनेछन्। स्वास्थ्य संस्थाहरूमा जेष्ठ नागरिक वार्ड र जेष्ठ नागरिक बहिरंग सेवाको व्यवस्था गरिने छ। नगर क्षेत्रमा जेष्ठ नागरीकको लागि स्वास्थ्यकर्मि सहितको डे केयरको सन्चालनका लागि सहकार्य गरिनेछ।
१९. निजी उपचार प्रदान गर्ने संस्था (एलोपेथिक, आयुर्वेदिक, प्राकृतिक तथा अन्य बैकल्पिक सेवा) निदानात्मक सेवा , प्रयोगशाला सेवा, थेरापी सेवाहरूको लागि मापदण्ड , निर्देशिका बनाई सोही अनुसार दता गर्ने , संचालन अनुमति दिने तथा तथा नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।
२०. नगरभरि सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूको मासिक समिक्षा बैठक गरीनेछ साथै चौमासिक अनुगमन, मूल्यांकन गरिनेछ।
२१. स्थानियतहको स्वास्थ्य संस्थाहरूमा इन्टरनेटको पहुँच बिस्तार गरि **Online reporting** मार्फत विद्युतिय सुचना प्रणालिलाई सञ्चालनको शुरुवात गरिनेछ। साथै सवै स्वास्थ्यकर्मीहरू लाई सुचना सम्प्रेषण गर्न आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरीनेछ।
२२. स्वास्थ्य क्षेत्रमा आईपर्ने आपत्कालिन अवस्था , बिपदमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि र महामारी नियन्त्रणको लागि विपद व्यवस्थापन कोष बनाइनेछ।
२३. राष्ट्रिय स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई प्रबर्धन एवं विस्तार गरिने छ। वीमा कार्यक्रमको प्रभावकारीता वढाउन अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२४. पाठेघर खस्ने समस्याको समयमा पहिचान गर्न पाठेघर खस्ने समस्याको न्युनिकरणका लागि स्कृनिङ क्यापको कार्यक्रम गरिनेछ।
२५. स्वास्थ्य संरक्षण र प्रवर्धनका लागि वातावरण प्रदुषणलाई न्यूनिकरण गर्न तथा स्वस्थ खानेपानी उचित व्यवस्थापन व्यवस्थापन गरिनेछ।
२६. किशोरी मैत्री कार्यक्रम गरी महिनावारी सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाइनेछ।
२७. आमा समुह अभिमुखिकरण गरी स्वस्थ वातावरण श्रृजना गरी हातधुने , शौचालय प्रयोग, व्यक्तिगत सरसफाइको अवस्थामा सुधार ल्याउन प्रयत्न गरिनेछ।
२८. हरेक वडामा स्वास्थ्य संस्था अनिवार्य स्थापना गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

सामाजिक विकास अन्य

१. जातिय छुवाछुत तथा भेदभावमुक्त घोषणा गर्न सरोकारवाला संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरि कार्य योजना निर्माण गरि गतिविधी अगाडी बढाईनेछ।
२. रंगमञ्च, कला, संस्कृति, साहित्य, खेलकूद, पत्रकारिता र उद्यम प्रवर्धनका लागि श्रष्टा सम्मान लगायतका विशेष कार्यक्रम गर्ने।
३. कला सहित्य र रंगमञ्चसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय एवं प्रादेशिक कार्यक्रम वीरेन्द्रनगरमा गर्न सहकार्य गरिनेछ।
४. खेलकुद, कलाकारिता तथा पत्रकारीता विधामा छ महिना भन्दा बढीको तालिम वा अध्ययनका लागि एकजना छात्रा र एकजना छात्रलाई छात्रवृत्ती उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
५. स्थानीय जाती ,जनजाती,आदिवासी,अल्पसंख्यकको धर्म, भाषा , संस्कृतीको संरक्षण र संवर्द्धनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
६. नगरपालिका तथा वडा समितिबाट गठन गरिएका टोल विकास संस्थाहरूलाई सक्रिय बनाईने र टोल विकास संस्थाको क्षमता विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

७. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको प्रतिभा प्रष्फुटन गराउँदै सो प्रतिभालाई जिविकोपार्जनमा रुपान्तरण गर्न आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
८. दुर्व्यसनमुक्त समाज निर्माणका लागि सरोकारवाला निकायसँग आवश्यक समन्वय गर्दै विभिन्न गतिविधीहरू संचालन गरिनेछ ।
९. समौजीघाटमा व्यवस्थित दाहसंस्कार स्थल र नगर भित्र क्रिया घर निर्माणका लागी प्रदेश सरकार लगायत सरोकारवाला निकाय सँग समन्वय गरिनेछ ।
१०. नगरपालिकाको साझेदारी विकास कोष संचालन विनियमावलिलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गर्दै सही ढंगबाट लक्षित वर्गसम्म पुग्नेगरी परिचालन गरिनेछ । साथै कोषको वृद्धि गर्दै बिस्तारित नगरक्षेत्रका विपन्न नगरबासीहरूलाई समेत यसबाट लाभ पुऱ्याउन आवश्यक प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
११. वीरेन्द्रनगर भित्र कार्यक्रम संचालन गर्ने गैरसरकारी संघ संस्थाहरूको कार्यक्रम स्थानीय आवश्यकता र योजनाका आधारमा मात्र संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१२. मठ मन्दिर, गुम्बा, चैत्य, मस्जिद, चर्च आदिको संरक्षण एंव प्रवर्द्धन गर्दै धार्मिक पर्यटनको विकास गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. परम्परागत पेशा, व्यवसायलाई आयआर्जन र स्वरोजगारको माध्यम बनाउन सहयोगको नीति लिइनेछ ।

पूर्वाधार विकास नीति

१. नगर क्षेत्रका सम्पूर्ण सडकहरू तथा प्रत्येक घरधुरीको नम्बरिङ्ग गर्दै मेट्रिक ठेगाना प्रणाली लागु गरिनेछ ।
२. आगामी दुईबर्ष भित्र मुख्य बजार सडकलाई व्यवस्थित र सुन्दर फुटपाथ सहितको सडक निर्माण गर्ने गरी निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
३. बनाइएका पूर्वाधारलाई दिगोपना दिनका लागि प्रत्येक वडामा गरिने पूर्वाधार विकासको ५ प्रतिशत रकम कट्टा गरि प्रत्येक वडाका लागि छुट्टाछुट्टै मर्मत कोष स्थापना गरिनेछ , सोही कोषबाट वडा समिति मार्फत नियमित मर्मत सभारको व्यवस्था गरिनेछ । साथै कट्टी गरेको कन्टिजेन्सी रकमको ५० प्रतिशत कन्टिजेन्सी रकम सम्बन्धीत वडा कार्यालयमा नै खर्च गरिनेछ ।
४. विस्तारित नगर क्षेत्रका जमिनमा बढ्दै गएको अव्यवस्थीत बसोबास र सडक खोल्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
५. आ.व २०७५/०७६ लाई पूर्वाधार शहर ब्यवस्थापन वर्षको रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. अव्यवस्थित जग्गा प्लटिङलाई निरुत्साहित गर्न जग्गा प्लटिङ कार्यविधी बनाएर मात्र लागु गरिनेछ ।
७. आगामि आर्थिक वर्ष २०७५ /०७६ मा वडा गौरवको योजना ३० लाख भन्दा माथिका र नगर गौरवको योजना १ करोड भन्दा माथिका योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
८. साविकको वीरेन्द्रनगरको गुरुयोजनालाई पुनरावलोकन गर्दै वर्तमानमा समावेश भएका साविकका गा.वि.स हरूलाई समेत समावेश गरि छुट्टै गुरुयोजना निर्माण गरि नगरको दिगो विकासमा लगिनेछ ।
९. वीरेन्द्रनगरको सिटि सेनिटेशन गुरुयोजनालाई आधार मान्दै वजार क्षेत्रको ढल निकास गुरुयोजना निर्माणको कार्य थालनी गरीने छ ।
१०. नगर क्षेत्रभित्र घर निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा भुकम्प प्रतिरोधक घर निर्माण गर्न भवन निर्माण संहितालाई कार्यान्वयन ल्याउने र सोको बारेमा जनचेतनाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ , तालिम प्राप्त डकर्मीबाट मात्र घर निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
११. सरकारी तथा सार्वजनिक संस्थानका कार्यालयहरूलाई समेत नक्शापासको व्यवस्था अनिवार्य गर्न आवश्यक कदम चालिनेछ ।
१२. ल्याण्डफिल साइटको जग्गा नगरपालिकाले भोगाधिकार लिंदै फोहर मैलाको उचित व्यवस्थापनका लागि व्यवस्थीत ल्याण्डफिल साइट निर्माणको गुरुयोजना निर्माण गरि लागु गरिनेछ ।

१३. शहरी नापी कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।
१४. घरको नक्शापास गर्दा सरकारी भवनमा अनिवार्य रूपमा आकाशे पानी संकलनको प्रविधि जडान गर्न लगाइने छ भने निजी भवनमा यस्तो प्रविधि जडान गर्नेलाई प्रोत्साहित गर्न नक्शापास दस्तुरमा १५ प्रतिशत छुट दिईने छ र भान्सा घरबाट निस्केका फोहोर पानी बाट **Ground water level recharge** गर्ने प्रविधि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१५. घर निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र दिँदा छतको पानीको उचित व्यवस्थापन भए /नभएको हेरेर मात्र दिइनेछ, छतको पानी खुल्ला रूपमा सडक एवं फुटपाथमा यात्रुलाई असर पर्ने गरि निष्कासनलाई पूर्णरूपमा निषेध गरिनेछ ।
१६. साविक वीरेन्द्रनगरका १ देखि १२ वडाका गुरुयोजनामा परेका सडकहरूको लगत कट्टाका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ । साथै विस्तारित नगर क्षेत्रका चलन चल्तीका सडकहरूको समेत लगत कट्टाका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
१७. नगरपालीकाको अर्को एकिकृत गुरुयोजना तयार नहुँदा सम्म रत्न राजमार्गको दक्षिण दिशा तर्फ राजमार्ग देखि १.५ कि.मी. भन्दा पर बस्ती विकासको कार्यलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
१८. अटोग्यारेज तथा उद्योगहरूलाई निश्चित क्षेत्र तोकी सो क्षेत्र भित्र मात्र संचालन गर्न दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१९. नगर क्षेत्रको समृद्ध विकासका लागि निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्दै ppp मोडेलबाट विकास निर्माणका कार्यहरू संचालन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
२०. बिभिन्न विषयगत समितिका आयोजनाहरू अनुगमन गर्दा सम्बन्धित समिति संग समन्वय गर्दै अगाडि वढिनेछ ।
२१. पुराना भवनहरूको नक्सापास सम्बन्धमा र कार्यालयमा रहेका पूर्वाधार संग सम्बन्धित यान्त्रिक साधनहरू साधनहरूको सञ्चालन सम्बन्धमा आवश्यक कार्यबिधि बनाई लागु गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
२२. नगरको वडा न १२, १३ हुँदै वडा न १६ जोडने सडक निर्माणका लागि प्रदेश सरकार संग सहकार्य गर्दै नगर महत्वको योजना अनुरूप क्रमागत योजनाको रूपमा अगाडी बढाईनेछ ।
२३. विधुतिकरण हुन नसकेका २, ९, १३, १४, १५ र १६ वडाहरूमा विधुत लाईन विस्तार गर्न प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकार संग सहकार्य गर्दै नगरयोजनाको क्रमागत रूपमा अधि बढाईनेछ ।
२४. वीरेन्द्रनगर उपत्यका लगायत उपत्यका बाहिरका वडा १२, १३, १४, १५ र १६ मा देखिएको खानेपानी समस्या समाधानका लागि स्रोत सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै खानेपानीको व्यवस्था गर्न प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकार संग समन्वय गर्दै नगर महत्वको योजनाको रूपमा क्रमागत रूपमा अधि बढाईनेछ ।
२५. वीरेन्द्रनगर नगरपालीका वडा न ९ को पर्सेनी देखी सत्यकाडा सम्म पर्यटकिय मार्गको रूपमा विकास गर्न प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।
२६. दिपनगर वामे खोला हुँदै उपत्यका समौजिघाट वाईपास सडकलाई स्तर उन्नती गर्न प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।
२७. वडा न १२ को पृतना चौक देखी वडा न १३ र १५ हुँदै निगाल पानी जोडने सडकलाई प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिनेछ ।

वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

१. ३ वर्ष भित्र १६ वटै वडाहरूमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरि संचालन गराउने ।
२. वडा समितिकै नेतृत्वमा फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने वडालाई अनुदान थप गरि प्रोत्साहन दिने ।
३. प्रत्येक वडाका एकवटा विद्यालयलाई पूर्ण सरसफाईयुक्त विद्यालय घोषणा गर्दै वडाको **POST ODF** को आधार तयार गरिनेछ ।
४. प्रत्येक वडामा कम्तिमा १ लाख र नगरमा ३ लाख को विपद व्यवस्थापन कोष निर्माण गर्ने ।
५. नगरपालिकाको ल्याण्डफिल साइटको व्यवस्थित गुरुयोजना निर्माण गरि सोहि बमोजिम पूर्वाधार निर्माण एवं फोहर व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६. विपदको समयमा उद्धारका लागि टोलि गठन र आवश्यक औजार सहितको संयन्त्र निर्माण गर्नका साथै विभिन्न स्थानमा विपदको पुर्वसूचना प्रणाली स्थापनाका लागी प्रदेश सरकार लगायत सरोकारवाला संघ,संस्था संग समन्वय गरिनेछ ।
७. जलवायु अनुकुलनका कार्यक्रम सहित नगरको हरियाली प्रवर्द्धन र फोहरमैला व्यवस्थापनका लागी नगर महत्वको योजनाका रुपमा राखि प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकार संग सहकार्य गरिनेछ ।
८. वीरेन्द्रनगरको नगर महत्वका रुपमा कम्तीमा एउटा पार्क निर्माणको प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।
९. वीरेन्द्रनगर नगरपालिका भित्रका मन्दिर मस्जिद गुम्बा चर्च लगाएत धार्मिक स्थलहरु र अन्य सार्वजनिक क्षेत्रहरुमा हुने चर्को ध्वनी प्रदुषणलाई नियन्त्रण गर्न नीति लिईनेछ ।
१०. नगर भित्रका सम्पूण पूर्वाधार विकासका आयोजनाको ५ प्रतिशत रकम वातावरण संक्षणमा योगदान पुग्ने कार्य अनिवार्य गराउने गरी आयोजनाको डिजाइन स्टमेट गर्ने ।
११. नगरस्तरमा विपद व्यवस्थापन टोलि निर्माणका साथै दमकल स्टाफहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
१२. काक्रेविहार क्षेत्रलाई पर्यटकिय क्षेत्रको रुपमा विकास गर्नका लागी काक्रेविहारलाई चिडीया खानाको रुपमा विकास गर्ने र सो क्षेत्रमा रहने बन्यजन्तु तथा चराचुरुगीको बासस्थान, पानीको व्यवस्थापन गर्ने गत नगर सभाको नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ । साथै काक्रेविहारलाई कम्पाउडीड गर्न केन्द्र र प्रदेश सरकार संग अनुरोध गर्ने ।
१३. वन संरक्षणमा विशेष योगदान दिदै आयमूलक वन बनाउने सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई हरियाली प्रवर्द्धन अनुदानको व्यवस्था गरिने ।
१४. वीरेन्द्रनगरलाई हरित नगर (Green City) का रुपमा विकास गर्न **एक घर दुइ विरुवा, हामी आफै कुरुवा** कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै दिगो बनाउने ।
१५. प्लाष्टिक नियन्त्रणका लागि विभिन्न अभियान संचालन गर्नका साथै प्लाष्टिक मुक्त शहरका रुपमा विकास गर्न आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै प्लाष्टिक भोला प्रतिस्थापनका लागी सरोकारवालहरुसंग समन्वय गरिनेछ र प्लाष्टिक न्यूनिकरणका लागि वैकल्पिक भोला उत्पादकहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१६. नगरका POST ODF का कार्यक्रमलाई वातावरणमैत्री शासनसंग जोडेर विभिन्न सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्थाको सहयोगमा अगाडी बढाइने छ ।
१७. फोहर व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्रको संलग्नता वृद्धि गर्न सःशुल्क बजार सफाई कार्यक्रम निरन्तरता दिदै बजार क्षेत्र बाहेकका अन्य शहरी क्षेत्रमा समेत यसै शैलीमा फोहर व्यवस्थापनको प्रकृया अगाडी बढाइनेछ ।
१८. नगरको फोहर व्यवस्थापनमा सेग्रिकेशन अनिवार्य गर्दै ल्याण्डफिल साइटमै अनिवार्य फोहर व्यवस्थापनको प्रबन्ध गरिनेछ ।
१९. ल्याण्डफिल साइट प्रभावित क्षेत्रको वातावरण संरक्षण, आर्थिक, पूर्वाधार र सामाजिक विकासमा अनुदान नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
२०. पानीको मुहान संरक्षण गर्नका लागी कुवा, धारा, पोखरी लाई संरक्षण एवं सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२१. स्वास्थ्य संस्थाजन्य फोहोर लाई व्यवस्थित गर्नका लागी निजी क्षेत्र संग सहकार्य गरी अगाडी बढिनेछ ।
२२. फाहोर सेग्रीगेसन र प्लास्टिक न्यूनिकरणका अभियान संचालन गर्ने टोल विकास र सामाजिक संघ संस्थालाई प्रोत्साहन गरिनेछ । साथै जथाभावि फोहर फाल्नेलाई दण्ड जरिवाना गरिनेछ ।
२३. छाडा चौपाय नियन्त्रणका लागी गाई गोरु सर्भेक्षण र पहिचान टयाग वितरण, गौशाला निर्माण एवं संचालनका लागी सरोकारवाला संघ संस्था संग समन्वय गरिनेछ ।
२४. सौर्य उर्जा र वायो ग्यास विस्तारमा विशेष जोड दिइनेछ ।
२५. सडक वृत्ति लगाएत सहरी सौन्ध्य एवं ट्राफिक व्यवस्थापनमा निजी क्षेत्र संग सहकार्य गरिनेछ ।
२६. वीरेन्द्रनगरका सम्पुर्ण खोला नालाहरुमा बाढि व्यवस्थापन र तटबन्धन गर्नका लागी सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गर्दै गुरुयोजना बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास

१. स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १२ अनुसार वडा समितिले गर्ने कामहरु वडा कार्यालयले गर्न वडालाई साधन श्रोत सम्पन्न गराइनेछ ।
२. प्रत्येक वडामा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दी तेरिज अनुसारका कर्मचारीहरुको उपलब्धतामा विषेश जोड दिइनेछ ।
३. वडा भित्र भएको विकास निर्माणको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन हरेक वडामा एक वटा सवारी साधनको व्यवस्था गरिनेछ ।
४. सबै वडाबाट अनलाईन घटना दर्ता र कम्प्युटिकृत सेवाको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
५. करदाता तथा सेवाग्राहीहरुलाई स सम्मान सहज रुपमा कर एवं राजस्व बुझ्ने बुझाउने र सेवा लिने वातावरण तयार पार्न चेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६. प्रत्येक वडा कार्यालयमा नागरिक वडा पत्र (Citizen Charter) र उजुरी पेटीका राख्दै नागरिक वडापत्रको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ । यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न विभिन्न पिछडिएका वस्तीहरुमा पुगी अनुशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. स्थानीय तहका वडा तथा मातहतका शाखा/कार्यालयहरुको सेवा प्रवाहको अनुगमनका लागि संयन्त्रको विकास गरिनेछ ।
८. उपभोक्ताको हितलाई मध्येनजर राख्दै नगरपालिका भित्र हरेक महिना कम्तीमा दुई सेवा क्षेत्रको अनुगमन गरिनेछ ।
९. नगरपालिकाबाट संचालित योजना तथा कार्यक्रमको चौमासिक समिक्षा गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
१०. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दी तेरिजलाई आधार मानि यस नगरपालिकालाई संगठन संरचना निर्माण गर्दै, दरबन्दी बमोजिमका कर्मचारीको पदपूर्तिमा पहल गर्ने र प्रत्येक कर्मचारीलाई कार्य विवरण दिई कार्य विवरणमा उल्लेखित कार्यहरु सम्पादनका लागि कार्य सम्पादन सम्भौता गरिने छ । सम्भौताको कार्यान्वयन पक्षको मूल्यांकनका आधारमा कर्मचारीहरुलाई पुरस्कार र दण्ड नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
११. नगरपालिकाको Website: www.birendranagarmun.gov.np अद्यावधिक गरी नगरपालिकाको हरेक सूचनालाई Website मा राखिनेछ ।
१२. न.पा. को सेवा प्रवाह गर्न गुनासो सुन्नका लागि मोवाइल एप्स, हेलो वीरेन्द्रनगर /(www.facebook.com/hellobirendranagar), सूचना प्रवाह गर्नका लागि फेसबुक पेज (www.facebook.com/birendranagarmun) र अडियो नोटिस बोर्ड सुन्नका लागि अडियो नोटिस बोर्ड नं. १६१८०८३५२०१२८ बाट सेवा प्रवाहमा प्रभावकारी बनाइनेछ साथै वीरेन्द्रनगर गतिविधि रेडियो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१३. न.पा. का कर्मचारी एवं पदाधिकारी, उपभोक्ता समिति र टोल विकास संस्थाहरुको पदाधिकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरुको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१४. नगरपालीकाले वर्षमा कम्तीमा २ पटक न.पा. का गतिविधिका बारेमा फरक फरक वडा कार्यालयमा सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्नेछ । साथै वडाहरुले वर्षमा कम्तीमा एक पटक अनिवार्य रुपमा सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्नेछन् ।
१५. वृद्ध तथा अपाङ्गको सम्मानका लागि ७० वर्ष माथिका वृद्ध, क र ख वर्गका अपाङ्ग लाई नगरपालिकाबाट हुने सम्पूर्ण सिफारिसहरु नि शुल्क गरिनेछ ।
१६. सेवा प्रदायक संस्था वा नीजि क्षेत्रबाट हुन सक्ने कार्य वा सेवा करारमा लिंदा प्रभावकारी हुने कार्य सेवा करार वाट लिइने छ ।
१७. कर्मचारीहरुको वडागत, शाखागत सरुवा तथा जिम्मेवारी बाडफाड लाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
१८. नगर कार्यपालीकाले कर्मचारीहरुलाई आफ्नो स्रोत हेरी मापदण्ड तयार पारी आवश्यक प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरीनेछ ।
१९. नेपालको संविधान र कानुनले नगरपालीकाले गर्ने भनि तोकेका कामहरु समय अनुसार व्यवस्थित गरीनेछ ।
२०. विभिन्न प्रदेश स्तरीय कार्यालय र विषयगत कार्यालयहरु संग निरन्तर सर्म्पर्क समन्वय एवं सहयोगलाई निरन्तरता दिने नीति लिइनेछ ।

२१. नगरपालीकाको सम्पूर्ण विकास योजनाहरूको ल.ई, मुल्यांकन र भुत्तानीको विवरणलाई वेभसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ ।
२२. विद्युतिय तथा छापा सञ्चार माध्यमहरूलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि अनुदानको नीति लिईनेछ ।

निर्णय न २:

यस नगरपालीकाको मिति २०७५ आषाढ १३ गतेको नगरसभाको बैठकमा प्रस्तुत गरिएका निम्न विधेयकहरूलाई यस बैठकबाट सर्वसम्मत रूपमा स्विकृत गर्ने ।

निम्न :

१. आर्थिक विधेयक, २०७५
२. विनियोजन विधेयक, २०७५
३. सार्वजनिक नीजि साभेदारी विधेयक २०७५

मिति २०७५ साल आषाढ १५ गतेको सभाको निर्णय

निर्णय न १:

सभामा पेश भएको चालु आ.व २०७४।०७५ का कार्यक्रम प्रगति विवरणमा उल्लेखित योजनाहरू मध्ये नगर अस्पताल, चिडियाखाना, शहरी नापी, सिसि क्यामरा गुरुयोजना निर्माण लगायत केही नगरस्तरका योजना तथा कार्यक्रमहरू चालु आ.व मा कार्यान्वयन तयारीको चरणमा रहिरहेको अवस्थामा आ.व को अन्त्यमा पुगेको र यी आयोजना तथा कार्यक्रमहरू चालु आ.व भित्रै सम्पन्न हुन नसक्ने देखिएकाले उल्लेखित कार्यक्रमहरूको खर्च नभएको रकम आगामी आ.व २०७५।०७६ मा समेत अ.ल्या. गरि कार्य सम्पन्न गर्न नगरकार्यपालीका कार्यालय लाई जिम्मेवारी दिने ।

निर्णय न २:

वीरेन्द्रनगर नगरपालीका कर्णाली प्रदेशको राजधानीको रूपमा रहे सँगै यस नगरको बहूदो शहरीकरण व्यवस्थापनका क्रममा निम्नानुसारका पुर्वाधारहरू तत्काल निर्माण गर्नुपर्नेमा यी पुर्वाधार निर्माणका लागी आवश्यक सहयोग गरिदिन प्रदेश सरकार र संघिय सरकार सँग अनुरोध गर्ने ।

निम्न :

१. वीरेन्द्रनगरमा आएको विद्युतको हाईटेन्सन पोल सहितको क्षमता वृद्धि ।
२. सुर्खेत उपत्यकाको खानेपानी व्यवस्थापन ।
३. चक्रपथ निर्माण ।
४. फुटपात सहितको व्यवस्थित फोरलेन सडक ।
५. सुर्खेत उपत्यकाको ढल निकास ।

निर्णय न ३:

वडा समितीबाट नगर गौरव, प्रदेश एवं संघिय सरकारबाट संचालन हुन माग गरिएका नगरपालीकाको वर्तमान स्रोत बाट सम्बोधन हुन नसकेका ठुला आयोजनाहरुलाई स्वीकृत गर्दै यी आयोजनाहरु प्रदेश एवं संघिय सरकारबाट संचालनका लागि अनुरोध गर्ने ।

निर्णय न ४:

गत नगरसभाको बैठकबाट पारित योजना तथा कार्यक्रमहरु मध्ये हालको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरि वडा समितीको निर्णय बमोजिम नगरकार्यपालीकाले योजना तथा कार्यक्रम शिर्षक परिवर्तन गरि कार्यान्वयन गरेकोमा सोको अनुमोदन गर्ने ।

निर्णय न ५:

वीरेन्द्रनगर नगरपालीका नगरकार्यपालीले हाल सम्म गरेका निर्णयहरुलाई अनुमोदन गर्ने ।

निर्णय न ६:

नगर सभाबाट स्वीकृत नीति सँग सम्बन्धीत योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न प्रस्ताव गर्ने गैरसरकारी संस्थाहरुको कार्यक्रम कार्यपालीका बाट स्वीकृत गरि कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी नगरकार्यपालीका कार्यालय लाई दिने ।

निर्णय न ७:

यस नगरको लेखा समितीबाट पेश भएको प्रतिवेदन र लेखा समितीको वार्षिक कार्यतालिकालाई स्वीकृत गर्दै लेखा समितीको कार्यविधी निर्माण गर्न कार्यपालीकालाई अख्तियारी प्रदान गर्ने ।

निर्णय न ८:

नगर सभामा उठान भएका सार्वजनिक महत्वका विषयमा स्रोत र साधनको उच्चतम प्रयोग गरि यथासक्य कार्यान्वयन गर्न कार्यपालीकालाई निर्देश गर्ने ।

निर्णय नं. ९:

वीरेन्द्रनगर नगरपालीकाको यस तेस्रो नगर सभा सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न आफ्नो अमूल्य समय, सल्लाह तथा सक्रिय सहयोग प्रदान गर्नुहुने नगर सभा सदस्यज्युहरु, विभिन्न विषयगत समितीका पदाधिकारीहरु, विभिन्न क्षेत्रका विषय विज्ञहरु, संचारकर्मी मित्रहरु, नगरपालीकाका सम्पूर्ण कर्मचारी प्रति हार्दिक धन्यवाद दिने ।

धन्यवाद ।